

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' שמות כ"ג טבת תשפ"ד

החברותא בטען פנימי לחברים גליון מס' 724

פנינים יקרים

ואלה שמות וכו' (א, א) כמו שאין מוקדם ומאוחר בתורה כך אין מוקדם ומאוחר בספר תהלים והמעם שאין מוקדם ומאוחר בתורה כי כל התורה שמותיו של הקב"ה, ולפי צירוף השמות אין זה מוקדם ומאוחר כי הכל בא על מקומו.

ואלה שמות וכו' (א, א) ר"ת וחייב אדם לגמור הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום. (אמרות מהורות)

ואלה שמות בני ישראל (א, א) להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים (רש"י) בני ישראל חייבים לדעת כי השי"ת אוהב אותנו וכשם שברא את הכוכבים על מנת שיאירו בחשכת הלילה כך ברא את בני ישראל על מנת שיפיצו את אור האלקים ויחדירוהו למקומות החשוכים והמושפלים ביותר. (שפת אמת)

ואלה שמות בני ישראל (א, א) ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה ר"ת שובבי"ם, ואלה שמות בני ישראל הבאים סו"ת תהלים, הרמז שאמירת תהלים מועיל לתקן פגם הברית, שמות וארא בא בשלח יתרו משפטים תרומה תצוה ר"ת שובבים ת"ת לתקן מה שכתוב (ישעיהו נז) וילך שובב בדרך לבו, וכתוב שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם (ירמי' ג) והרמז כי שובב עולה קרי ר"ל והתיקון לזה בימים אלו. (אהלי שם)

מצרימה את יעקב איש וביתו (א, א) סו"ת תשובה והרמז שבימי השובבים יעשו תשובה וירבו באמירת תהלים. (דברי יחזקאל)

ואלה שמות וכו' (א, א) בקוצק היו אומרים שבפרשיות אלו של שעבוד וגאולה צריך ללמוד ולעיין כמו בדברי הלכה, עוד אמרו על הגלות נכתבה פרשה אחת בלבד אך על הגאולה נכתבו כמה פרשיות תורה שלמה, אכן הגאולה מצויה בתוך הגלות והיא בבחינת הזרע לגאולה אלא שהיא מכוסה וכשבא הגאולה מתגלים שורשיה כמו ראובן ראיתי את עני עמו שמעון וישמע אלקים את נאקתם לכך אמרו חז"ל שבת"ב נולד המשיח. (חדושי הרי"ם)

הבאים מצרימה (א, א) לא נאמר אשר באו בלשון עבר אלא הבאים בלשון הווה, כלומר שהם באים תדיר בכל העיתים ובכל הגלויות כאשר בני ישראל נתונים בצרה ובמצוקה באים אותם שמות השבטים ובזכותם עומדת לעד להחזיק מעמד בס"ד. (חדושי הרי"ם)

הבאים מצרימה את יעקב (א, א) מצרימה בגימטריה שכינה, גם השכינה כביכול גלתה עמהם כדברי חז"ל כל מקום שגלו שכינה עמהם. (מגילה כט).

הבאים מצרימה (א, א) בלשון הווה יעקב אבינו התפלל שיהיה לבניו הכח להיות תמיד בבחינת הבאים - אורחים מקרוב באו המשתוקקים לחזור הביתה (לארץ ישראל) זו כוונת הכתוב הבאים ישרש יעקב (ישעיהו כז) יעקב השריש בלב בניו את בחינת הבאים בזכות זה יציץ ופרח ישראל, להיות זורח ופורח. (רבי יהושע מבעלו)

איש וביתו באו (א, א) הם באו למצרים יחד עם בתיהם שבארץ ישראל כלומר שהביאו אתם את בתי המדרש שבארץ ישראל ללמוד תורה, שכן בבתי המדרשות שבחוץ לארץ ישנן בהם קדושת ארץ ישראל. (תורת משה)

ויוסף היה במצרים (א, ה) אע"פ שפרעה נתן לו שם מצרי "צפנת פענח" החזיק יוסף בשמו העברי גם במצרים היה יוסף. (רבי לוי יצחק מברדיצ'ב)

ויהי כל נפש ויוצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים (א, ה) אף שהיו שבעים במספר כשירדו למצרים מ"מ קראם הכתוב "נפש" בלשון יחיד יען כי היתה אחדות ביניהם מה גרם האחדות? ויוסף היה במצרים ממנו למדו להתאחד. (מהר"מ סופר)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לב, ו), וחכמינו דרשוהו (ברכות ח.): "לעת מצוא" - זו אשה "מצא אשה מצא טוב" (משלי יח, כב). כי הקב"ה מתאוה לתפילתן של ישראל, וכל כך קרוב השי"ת לכל קוראיו, כי מיד שומע את תפילתו ומיד נענה. כך היא המדה של דרך האמונה הפשוטה. כי מותר האדם מן הבהמה שנתן לנו הדעת לחבר אותיות התפילה כדי שהאדם יוכל לפנות אל בוראו תמיד בכל שיעלה על לבו לבקש.

ומה נאה ומה יאה לאדם המדבר אשר יוכל לקבל כל חפציו על ידי צנור התפילה.

מקרב לב ונפש אני שולח לכם ברכתי הנאמנה, ואתם חקוקים תמיד על לוח ליבי להזכירכם בתפילה ושומע תפילת כל פה יקבל ברחמים וברצון את כל תפילותנו להיושע ישועת עולמים במהרה בימנו אמן.

דרישת שלום לכל בני המשפחה, בתקוה נאמנה לשמוע ולבשר תמיד בשורות טובות.

בכבוד רב, דו"ש כל הימים באה"ר...

ב"ה, ירושלים ת"ו,
שלומים מרובים מציון וירושלים
לכבוד
טורונטו

שלום וברכה וכל טוב,
שמחתי מאד לקבל מכתבך היקר עם האיחולים הטובים לקראת חג הפסח ולאירוסין של נכדי היקר... וגם אני אשיב לך ברכה ולבעלך היקר והילדים שיחיו. הקב"ה ישפיע עליכם בריאות טובה רוב נחת ואושר וכל טוב.

אני תמיד מזכיר אתכם ואת כל בני המשפחה שיחיו בתפילותנו יחד עם החברים אצל המקומות הקדושים שהשי"ת ירחם עליכם וישלח לכם כל מיני ישועות הנצרכות ושובע שמחות יאירו את פניכם, השי"ת יעזור שכל אחד ימצא את זיווגו האמיתי בניקל ובנחת לבנות בתים נאמנים על דרך ישראל סבא, אמן כן יהי רצון.

ודוד המלך ע"ה התפלל אל השי"ת ואמר: "על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא" (תהלים

מפעלות החסד של יד עזרה, ואם האדם לעמל יולד, אשריכם שבחרתם בעמל הזה, כי עולם חסד יבנה והקב"ה חפץ בנו ונתן לנו גדר להתגדר בו להדמות למידותיו "מה הוא רחום אף אתה רחום, מה הוא חונן דלים אף אתה חונן דלים" (תלמוד ירושלמי, פאה א, א), כדי שנוכח לפניו ויהיה לנו שייכות עמו לנצח נצחים. ומהי השייכות זוהי השגתו, שאין אנו משיגין אותו. כי תכלית הידיעה שנדע שלא נדע. אלא אנו משיגין את פחיתותנו ומך ערכנו בבחינת "ונחנו מה" (שמות טז, ז). ע"י שמתאמצין ומבקשים באמת לדעת מה מהותנו האמתית שאין לנו שום אחיזה מכח אפסותנו וכל יסוד קיומנו הוא

ב"ה, ירושלים ת"ו,
לכבוד ידידי וחברי הנאמן ... ברוקלין נ.י.
אחרי דרך מבוא הברכה והשלום ברוב ידידות
וכבוד.

קבלתי כל מכתביכם ששלחתם אלי בצירוף הברכות הנלבבות וקראתים תמיד בעיון רב ובתשומת לב הראויה ואתם כולכם חרותים על לוח ליבי להזכירכם לטובה יחד עם תפילות החברים אצל המקומות הקדושים שהשי"ת ישפיע עליכם כל הברכות והיעודים הטובים ברוב נחת ובריאות טובה.

אמנם נהיר לי היטב היגיעות הרבות שנתייגעתם בהכנת הפארטי של מצוה למען

שהוא מגיע צמצום אחר צמצום ובוחר את הביטול, שאינו אלא מוכרח בבחירתו ומכיר את הסיבות וחי על ידן. וכך יבטל כל מיני האחיות של הטבע ויזכה לדבקותו יתברך ואז יאיר לו אור שבעת הימים והדעת האמתית ושב ורפא וטוב לו כל הימים.

וכל אחד מישראל צריך להגיע לעבודה הזאת, ולמה נתמהמה, וקול דודי דופק לנו מזה אלפים שנה והתנחלת ממושכה עד כמעט אין קץ, והקץ הזה תלוי בנו, ומי שיזכה לזה הוא יהיה המזכה. וכל אחד יכול להיות הראשון לכך ואשרי מי שיפקיר את עצמו לזאת. ואף אם יצטרך לעבור מעברים קשים, הרי לעומת הטובה הצפונה, במה נחשבים הם?

אנא ייקח נא היטב את הדברים ויתבונן בהם היטב ויכניסם בתוך לבו, כי לא דבר ריק הוא, כי זה נוגע עד למאד לכל אדם מישראל ולכל כלל ישראל.

כי רק ע"י נגיע אל הביטול אחר ביטול האמתית שזה יביא את האחדות של כל עם ישראל בלי לשון הרע, בלי רכילות, ובלי שנאת חנם, ובלי קנאה ותחרות, ורק הכח של אחדות דקדושה ישלוט בינו כי זה הוא גאולת עם ישראל האמתית ובצמיחת הישועה הכללית הזאת יושענו כל פרט ופרט מישראל ויפסקו הצרות והמחלות והשכינה תהיה שורה בישראל כימי קדם וכולנו נזכה לזה במהרה בימנו אמן כן יהי רצון.

אני שולח לכם ברכות נאמנות והשי"ת יזמין לבנכם היקר נ"י את זיווגו ההגון והנכון בזמן הנכון והענין הוא תפילה ולא דאגה כלל. ונזכה לשמוע תמיד בשורות טובות. השי"ת ייתן לכם פרנסה בנקל מתוך רוב נחת והרחבת הדעת אכ"ר.

ברגשי כבוד רב, בברכה נאמנה.

חיותו יתברך שמו, והוא מבקש להשרות את שכינתו על הפחיתות הזאת ששמו אנוש ע"י שנכנע לפניו הכנעה אמתית בלי שום רצונות אחרים, ומי מעכב? השאור שבעיסה. שאין חפצנו לוותר על רגש מחשבותנו וכח המדמה מדמיין לנו כאילו הייתה זאת מציאות ממש, וזהו יסוד הגלות של הפרט ושל הכלל, ואין אנו צועקין מעומק ליבנו את הזעקה הגדולה והמרה 'עד מתי יאהבון ריק יבקשו כזב סלה'! וכדי להגאל קודם כל הגאולה הפרטית אשר מזה נגיע אל הגאולה הכללית, אין לנו עצה אחרת אלא להכנס להפקרות דקדושה שזהו דרך האמונה הפשוטה, לא יבקש דבר כי אם זאת לבוא לפני המלך, מלכו של עולם, בלי שום אצטלא או לבוש שאינם אלא מסך המבדיל בין האדם לבין הקדושה אשר מחמת שהוא בעל גבול לא הגיע לדעת את העבודה לקרוע את המסך החוצץ הזה.

ואי אפשר לקבל את עול העבודה האמתית הזאת אלא ע"י עקשנות גדולה ונוראה עם הרצון השלם והגמור בלב, אחרי שהתבהר לו בבהירות חזקה, שאין חיי חיים אם לא יעבוד על עצמו לעשותו כלי לקבל את אור שפע האלוקי שיושפע עליו אשר זה כל תכליתו. וצריכין לזה יגיעה גדולה ועצומה, אשר מי שאינו עובר זאת, אינו יכול להבין זאת או להסביר זאת, ורק ערך עבודתו יבינהו, אם יעבוד מעט יבין מעט, ואם הרבה, יבין הרבה, ואז יגיע אל פסגת הבנתו שהוא "כגולם מונח לפניו יתברך ללא ידיים וללא רגלים" (רש"י תהלים קלא, א) ואינו יודע לייחס לעצמו העמידה בנסיון כי אם הקב"ה שלח לו את הסיבה של המניעה של החטא, כי כך אמר דוד המלך ע"ה "וחטאתי נגדי תמיד" (תהלים נא, ה), היינו,

המשך פציצים יקרים

פרו וישרצו ויעצמו (א, ז) מבקעו של עולם שבני תאומים חלשים הם בגופם לפי שאחד נוטל מכוחו של אחיו, ואלו במצרים אע"פ שפרו ושרצו ונולדו אפילו ששה בכרם אחד בכל זאת היו בריאים וחזקים כאמור וישרצו, ויעצמו. (תולדות יצחק)

ויעצמו במאד מאד (א, ז) איתא באבות פ"ד מאד מאד הוי שפל רוח, וזה הרמז ובני ישראל למרות שפרו ורבו עלו וגדלו נתחזקו ונתעצמו בכל זאת התעצמו במאד מאד להיות שפל רוח. (רבי בונם מפשיסחא)

ותמלא הארץ אותם - ויקם מלך חדש (א, ז-ח) כיון שמלאו מבני ישראל בארץ מצרים בבתי המרטיאות מהם גזרו עליהם שיפרשו מהם שלא יתבוללו, כל כמה שהיהודים חותרים לחדור לתרבות הגוים כך גוברת שנאתם עלינו. (אמרות טהורות)

אשר לא ידע את יוסף (א, ח) במדרש כל הכפוי טובה לחברו סופו לכפור בטובתו של הקב"ה, יוסף הביא את כל הכסף לאוצרות המדינה ובכל זאת אמרה תורה אשר לא ידע את יוסף וגם כלפי שמיא אמר לא ידעתי את ה'... וד"ל. (מתוך ילקוט גרשוני ומנחה כלולה)

הנה עם בני ישראל רב ועצום (א, ט) כשבני ישראל מאוחדים כעם אחד אז רב ועצום הם חזקים ועצומים נגד כל אומה. (אדמו"ר רבי ישראל מרוזין)

פן ירבה (א, י) במשנה והסתלק מהספק, שמעתי בשם הבעש"ט כשאדם בא לידו ספקות בודאי אין השי"ת אצלו, וזה פירוש הגמרא (ברכות ג) מי איכא ספיקא קמי שמיא? כי הודאי שמו כן תהלתו (תפלת ימים נוראים) ואם שנופל לספיקות אז בודאי הקב"ה אינו אצלו עכ"ד ודפח"ה. (פרי חיים)

וישימו עליו שרי מסים למען ענותו בסבלותם (א, יא) במסים המיוחדים שהמילוי על בני ישראל לא התכוונו להעשיר את אוצר המלוכה אלא רק למען ענותם בסבלותם כדי למרר את חייהם. (בינה לעתים)

ויבן ערי מסכנות לפרעה - וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ (א, יא) נראה לי על דרך המוסר דלשון מסכנות הוא לשון הנאה, וזה הפירוש מי שהוא בעל הנאות בונה ערים לפרעה היינו לקליפות, אבל מי שמענה את עצמו מהנאות יתירות יכול לבא למדרגות גדולות, וזהו כאשר יענו אותו ר"ל שמענה עצמו כן ירבה וכן יפרוץ בקדושה ובכל העולמות.

וכאשר יענו אותו כן ירבה וכו' (א, יב) לפי המדרש ככל שהתכוונו לענותם כדי שלא יתרבו כן היפרה והירבה אותם הקב"ה, ועל כן שבט לוי שלא היו בכלל וכאשר יענו שלא שיעבדו אותם המצרים לא היו בכלל כן ירבה וכן יפרוץ, ולכן תמצא שהיו פחותים במספר מכל השבטים. (רמב"ן)

וידבר אלקים אל משה ויאמר... אני ה' - וארא אל אברהם וגו' בא-ל שדי-י ושמיי ה' לא נודעתי להם (ו', ב-ג) בענין עבודת השי"ת, מתחילה מקרב את האדם מצד החסד - אברהם ואח"כ מיגע כפיו עד שיזכה בדיון - יצחק. וכשמתמיד בעבודתו יושב אהלים - נקרא יעקב. (תולדות יעקב יוסף)

וארא וגו' (ו', ג) ע"פ דאיתא בשו"ע אם לא כיון באבות חוזר לראש שמו"ע, והטעם מחמת שההולך במדת האמת צריך לזה עבדות גדול ומורא ופחד ושמירה בכל אופנים, והענין בתפלת שמו"ע מתחילה אומרים אלקי אברהם שהיא מדרגה תחתונה ואח"כ אומרים הא-ל הגדול שהוא מדרגה עליונה. ואמר 'וארא אל אברהם' פרש"י אל האבות שהיא מדרגה תחתונה ופעלו רחמים 'בא-ל שדי-י' וממילא היה רחמים וחסד אל העולם. וזהו אם לא כיון באבות רמז למדרגות התחתונות צריך לחזור לראש לתקן מלמטה למעלה. (נעם אלימלך)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
5829688 - 02 פקס: 5325477 - 02
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

